

गुणस्तरीय शिक्षाले मात्रै आर्कषण वढाउँछ- सांसद भट्राई

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, ८ फागुन

संघीय संसदका सदस्य विद्या भट्राईले गुणस्तरीय शिक्षाले मात्रै विद्यालयमा विद्यार्थीको आर्कषण वढाउन सकिने वताउनु भएको छ।

पोखरा १६ अर्पलामा रहेको अन्नपुर्ण मा.विको नवानिर्मित चार कोठे पक्की भवन, शौचालय र खानेपानीको उद्घाटन पछि आयोजित कार्यक्रममा वोल्डै उहाले सरकारी विदालयमा पछिल्लो समय भौतिक पुर्वाधार निमूण्णले तित्रता पाए पनि शैक्षिक गुणस्तरमा भने अफै कमजोर नै रहेको दावी गर्नुभयो। भुक्तम्प पछि सासंद विकास कोष मार्फत पनि

विदालय पुनर्निर्माणका कामले तित्रता पाएको वताउै, शिक्षामा भएको लगानी अनुसार प्रतिफल पाउन नसकिएकोमा गुमासो गन्तुभयो। कास्की क्षेत्र नं. २ का सांसद समेत रहेकी भट्राईले आफुले यस क्षेत्रको विकासका लागी कुनै कसर वाकी नराखेको वताउै कही महत्वपुर्ण योजना वर्तमान सरकारले काटेकोमा भएको कार्यक्रममा शिक्षा विकास

अर्पलाकोट आटीधर भौमा सडक निर्माणको काम शुरु हुने समेत वताउनुभयो। पोखरा १६ का वडाध्यक्ष जीवन प्रसाद आचार्यले सर्वैको सामुहिक प्रयासवाट मात्रै शिक्षामा परिवर्तन गर्न सकिने वताउनुभयो। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रामकर्जी गुरुडको अध्यक्षतामा भएको विद्यालयले जनाएको छ।

पोखरामा रेवान भेटान्स टेनिस प्रतियोगिता शुरू

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, ८ फागुन

कास्की जिल्ला टेनिस संघको आयोजना तथा रेवान पोखराको मुख्य प्रायोजनमा पोखरारांगशालामा आइतबारदेखि रेवान पोखरा भेटान्स टेनिस प्रतियोगिता-२०७८ शुरू भएको छ। प्रतियोगिता अन्तर्गत नवप्रवेशी भेटान्सतर्फ भिष्मराज पौडेल, रविन गुरुङ, दुर्गा सुनार र राजेश गुरुङ सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेका छन्।

रविन गुरुङले विणु थापालाई प्रतिसंघार्तमक खेलमा २-६, ७-६ र सुपरटाईमा ११-९ ले प्रवाजित गरे। त्यसै दुर्गा सुनारले मुजन तिवारीलाई ६-१, ६-२ ले तथा राजेश गुरुङले निर्मल सिल्पकारलाई ६-०, ६-२ ले प्रवाजित गर्दै देखिएकाइनलमा स्थान बनाएका छन्।

हुन्। भिष्मले वाई पाएर सिदै समिमा प्रवेश पाए। सोमबार हुने सेमिफाइनलमा भिष्मले दुर्गासंग तथा राजेशले रविनसंग प्रतिसंघार्तमा गर्नेछन्। प्रतियोगिता अन्तर्गत सिनियर भेटान्सतर्फको खेल मांगलबाटारेदेखि शुरूहुनेप्रतियोगिता संयोजक नविन श्रेष्ठले जानकारी दिए। प्रतियोगितामा खुल्ला

एमसिसि...

र शिक्षा कार्यक्रमहरूसहित अझ धैरै सहयोग गरेका छौं। नेपाली नेताहरूले एमसिसीलाई अनुमोदन गर्ने वा नगर्ने सार्वभौमसत्ता सम्पन्न लोकतात्रिक राष्ट्रका रूपमा नेपालले गर्ने निर्णय हो र नेपालको मात्र निर्णय हो, "विज्ञप्तिमा भनिएको छ।

"यो ५० करोड डलर एमसिसी अनुदान अमेरिकी जनताको उपहार हो। हामा राष्ट्रहरूबीचको साफेदारीले नेपालमा रोजगारी र पूर्वाधार ल्याउने र नेपालीहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनेछ। यो परियोजना नेपाल सरकार र नेपाली जनताद्वारा अनुरोध गरिएको थियो र पारदर्शी रूपमा गरिबी घटाउन र नेपालको अर्थतन्त्रको विकास गर्न 'डिजाइन' गरिएको थियो, "विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

तनहुँमा एक हजार ६५ नयाँ उद्योग दर्ता

पोखरापत्र संचाददाता

दमौली, ८ फागुन

चाउ अर्थको पहिलो छ महिनामा तनहुँमा एक हजार ६५ उद्योग दर्ता भएका छन्। तीमध्ये सबैभन्दा बढी कृषिजन्य उद्योग रहेका छन्।

धेरूले तथा साना उद्योग कार्यालय तनहुँका अनुसार दर्ता भएका उद्योगमध्ये ७२१ कृषिजन्य, ७४ उत्पादनमूलक, १९७ पर्यटनमूलक, १६० सेवामूलक, चार सूचना तथा प्रविधिमूलक रहेका छन्। कार्यालयमा कृषिजन्य, ऊर्जामूलक, खनिजजन्य,

पूर्वाधार, पर्यटनमूलकलगायत्रका उद्योग दर्ता हुँदै आएका छन्। दर्ता भएकालाई निजी र साफेदारी लम्ह उद्यम, धेरूल उद्योग र साना उद्योगमा वर्गीकरण गर्ने गरिएको छ। गत आर्थिक वर्षमा जिल्लामा दुई हजार एक उद्योग दर्ता भएका थिए। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा जिल्लामा तीन हजार ५१५ उद्योग थापिएको थियो। कृषि र पशुपालनमा युवाको आर्कषण बढेसँगै कृषिसम्बन्धी उद्योग दर्तामा वृद्धि भएको कार्यालयका प्रमुख नारायणप्रसाद ढकालले बताउनुभयो। "कोरोना

भाइस सङ्क्रमणका कारण वैदेशिक रोजगारीबाट फिरिएका युवाले गाउँमे उद्यम सुरु गरेका छन्," उहाँले भनुभयो, "कृषि तथा वनजन्यतर्फ दुध डेरी, गाईपालन, बाद्दापालन, कुखुरापालन, मौरीपालन, माछापालन, तरकारी खेतीतर्फ आकर्षण बढाए छ।" जिल्लामा दर्ता भएका उद्योगले पाँच हजारभन्ना बढीलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिएका छन्। कार्यालयले सोही अवधिमा ३० लाख भन्दा बढी राजस्व सङ्कलन गरेको छ। दर्ता भएका उद्योगले ४३ हजार राजस्व सङ्कलन भएको

कार्यालयले जनाएको छ। रु एक लाखसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु एक हजार १ सय, ३ लाखसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु तीन हजार १००, रु पाँच लाखसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु ६ हजार १००, रु ५० लाखसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु १२ हजार १००, रु एक करोडसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु २० हजार १००, रु पाँच करोडसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु ३० हजार १०० रु पाँच करोडभन्दा ३० हजार १०० रु पाँच करोडसम्म पुँजी भएको उद्योगले रु ५० हजार १०० दर्ताबापत शुल्क बुझाउनुपर्छ।

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समर्या छ

पुरुषमा देखिने:

शिश्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ उत्तेजना नहुने, लिङ चिलाउने, सरूवा यौन रोग, स्वप्नलोप, लिङगको आकर सानो हुने आदि।

महिनाहरूमा देखिने:

स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाढ दुख्ने, महिनावारीमा गडवडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।

सुखदरता:

अनुहारक सबै किसिमका वाग, डाउफिलोर कलोपोतो, आनावश्यक केठी वा फोकाहरू, दुवी, सेता दुवी, साथै अन्य चर्चिरोगहरू।

मलद्वारा सन्धनी रोग:

थारसुद्वारा, पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारा मासु पलाएको, दिसा बस्ता गाहो हुने, मलद्वार दुख्ने, पोल्न, दिसासंग र गत वर्ष गर्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

माइला वा पुरुषमा हुने (व्याकोप्त) निःशानापनको सफल उपचार

जाँचो समय:

प्रत्येक दिन विहान १०:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :

माता मनकामना आर्युर्देव विलनीक प्रा.लि.

न्यू विकेट राजस्व सम्पर्क स्थान

फोन नं. ०६१-५७९४०८, ८८४०६०२६७५०, ८८४६६४९४३०

गोल : न्यू विकेट प्राप्ति राजस्व सम्पर्क स्थान

डोजर लगाएर सडकमा भरिएको असिना हटाउँदै: पोखरामा आइतबार परेको असिनाले मुख्य बजार चिप्लेहुङ्गा, महेन्द्रपुललगायतका स्थानमा यातायात आवतजावतमा समस्या भएपछि डोजर लगाएर सडकमा भरिएको असिना हटाउँदै। तस्वीर : रासस

तेपाली कांग्रेस ६ बैदामको कुण्ठा प्रसाद भट्राई टोल सभापतिमा : इमनाथ

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, ८ फागुन

नेपाली कांग्रेस, पोखरा

महानगरपालिका वडा नं. ६

रिष्टत सभापतिमा

जैसी (देवकोटा) च्यानिंग

सुक्तिसंधा

आत्मा अमर छ, न यो जन्मन्त्र न मर्च । -गीता

सम्पादकीय

एमसीसी प्रतिनिधि सभामा पेश

सडकमा धेरै नारा लगाइएको अमेरिकी सहयोग परियोजना मिलिनियम च्यालेन्ज कपेरेसन एमसीसी अब संसदको विषय भएको छ । प्रतिनिधि सभा बैठकमा प्रमुख प्रतिपक्षी नेकपा एमालेको विरोध र सत्ता गठबन्धनका केही सांसदहरूको विरोधका बाबजुद पेश भएको छ । सडक र सदनमा विरोध भएको एमसीसी संसदको सम्पत्ति भएको छ । लामो समयदेखि सभामुखले बैठकको कार्यसूचीमा नपरेको एमसीसी अमेरिका र चीनको चासो सार्वजनिक पालि प्रतिनिधि सभा बैठकमा पेश भएको छाविदेशी दबावपछि सभामुखको अडान परिवर्तन र सत्ता गठबन्धनका नेताहरूको दोहोरो चरित्र छर्लङ्ग भएको छ । सत्ता गठबन्धनमा प्रतिनिधि सभामा एमसीसी पेश गर्न दिने सहर्मातपछि सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाले कार्यसूचिमा राखेका थिए । केपी शर्मा ओलीको सरकार हुँदा छलफलमा ल्याउन नचाहने सभामुखले आफ्ना नेताको द्वैय चरित्र छर्लङ्ग भएपछि प्रतिनिधि सभा बैठकमा छलफलमा ल्याउन तयार हुँदा विगतमा गरेका कामप्रति माफी मानुपर्छ । संसद बाहिर चर्का बहस भएको छाराजनीतिक दलका कोरममा पनि छलफल भएका छनातर संसदको छलफलको विषय नबन्दा जनमत विभाजित बन पुगेको छ । एमसीसी पारित गर्नेबाटे समयसीमा सीमित भएको कारणले सदनभित्रे छलफलको विषय बनाउनेमा राजनीतिक दलहरू सकारात्मक देखिएका छन् ।

सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाले छलफलमा ल्याउन रोकेको विषय अहिले परिस्थितिमा कुनै फेरबदल न आए पनि दलको विषय हो भन्नु दोहोरो चरित्र हो । सभामुख सापकोटाले एमसीसीको सन्दर्भमा आफू अम्पाए मात्र भएको र निर्णायिक भूमिका राजनीतिक दलहरूको भएको प्रतिक्रिया दिए विषयलाई गिजोले काम गरेका हुना एमसीसी टेबुल गर्न दिने सहर्माते दिने गठबन्धनका नेताहरूले सडकमा युवा, विद्यार्थी उतारेर नौटंकी देखाएका छन् । 'संसदमा विचाराधीन भएर बसेका । नागरिकता विधेयक, नागरिक उड्डयन, हवाई विधेयक, कतिपय विधेयकहरू राष्ट्रिय सभाबाट पारित भएका छन् । त्यसलाई प्रतिनिधि सभाबाट पारित गर्न लानुपर्नेछ ।' 'समसामयिक विषयका हरेक विषयमा विहंगम र व्यापक छलफल हुने वातावरण नबन्दा एमसीसी टेबुल हुनु विदेशीको सामु भुक्तु हो । सबै दलको साभा धारणा बनाउन नसकेपनि सत्ता गठबन्धनमा छलफल राखेपर धल्ले र प्रयत्न नहुन कमजोरी हो । सदनको सबैभन्दा ढूलो दल, प्रमुख प्रतिपक्षी दलले उठाउँदै आएका विषयमा छलफल नहुन गठबन्धनले जे गरेपनि हुन्छ भन्ने सोच हो ।

अमेरिकासांग सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका तत्कालीन अर्थमन्त्री अहिलेको गठबन्धका सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्कीले आइतबार संसदमा एमसीसी अनुमोदनका लागि प्रस्तुत गरेका छन् । 'सम्झौता बमोजिमका आयोजनाहरू निर्धारित मितिभित्रै सम्पन्न गर्न वृहतर राजनीतिक सहमति आवश्यक भएकाले सबै नेपालीले राष्ट्रिय गैरवको रूपमा यो आयोजनालाई स्वामित्व लिनसक्ने गरी यस सम्झौतालाई जनप्रतिनिधिरूपाट राजनीतिक व्यवस्था अनुरूप अनुमोदन हुनु उपयुक्त हुन्छ,' आइतबार संसदमा एमसीसी अनुमोदनसम्बन्धी प्रस्ताव पेश गर्दै अर्थमन्त्री कार्कीले भनेका छन्, 'सबै मानीय सदस्यहरूलाई विकास परियोजनाबाट प्राप्त हुने लाभ सम्यमै प्राप्त गर्न सहयोग गर्न आग्रह गर्दछु ।' चार वर्ष अधि सम्झौता गर्दाका सहयोगी नै अहिले गठबन्धनमा छन् । एमसीसी अनुमोदन गर्ने भनेर पत्राचार पनि गर्ने फेरि सहर्माति छैन भनेर भद्रा नाटक पनि भएको छ ।

तर सत्ता गठबन्धनमै रहेका कांगेसबाहेकका अरु कुनै पनि दलले एमसीसीको पक्षमा खुलेर समर्थन गरेनन् । बरु कही सांसदहरूले विरोधमा नाराबाजी चाहिए गरे । सत्तारूढ दलको नारा संसदमा मात्रै सीमित कहाँ रह्यो र ? सडकमा पनि छताछुल्ल भयो । बानेश्वर क्षेत्र दिनभर तनावप्रस्त देखियो । सत्ताले चलाएको लाठी लागेस तत्तामै रहेका दलको भ्रातृ संगठनका नेताहरू घाइते भए, बानेश्वर विपरिको भौतिक संचना तहसनहस पारियो । एमसीसीलाई लिएर सरकार एकातिर र पार्टी तथा सांसदहरू अर्कातिर भएको यो पहिलो घटना भने होइन । अहिलेका प्रधानमन्त्री केही शर्मा ओलीले बारम्बार भोग्नुपरेको थियो । यस्तो अवस्था कहिलेसम्म रहन्छ अहिल्यै भन्न सकिने अवस्था छैन ।

तपाईंको आज

गेष	व्यापारमा लाभ तुला	तुला	अप्रत्यसित लाभ
तृष्ण	शत्रुको भय	तृष्णिक	सहयोग मिलेछ
मिथुन	कार्यमा सफलता	धनु	मन चञ्चल
क्रक्ट	अर्थिक समस्या	मकर	सन्कार मिलेछ
सिंह	मानसिक तनाब	क्रम	शारीरिक भमेला
कन्या	भमेला बद्ने	मीन	सम्मान मिलेछ

हरिसिंह भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६६
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेर्का लागि सम्झनुहोस ।

सत्तरी फार्मलाई अनुदान

रासस

बागलुड, द फागुन

बागलुडमा माछा र मासुको उत्पादन बढाउनका लागि साना व्यावसायिक कार्य प्रवर्द्धनको कार्यक्रम सुरु गरिएको छ । गण्डकी प्रदेश सरकारको सहयोगमा भेटेनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञकेन्द्र बागलुडले साना व्यावसायलाई प्रवर्द्धन गर्न सुरु गरेको हो ।

जिल्लाभार चालु आर्थिक वर्षमा ७० साना व्यावसायिक कार्यपाका लागि अनुदान स्वीकृत भएको छ । विज्ञकेन्द्रले व्यावसायी छलफलमा ल्याउन तयार गराइने पौडेलले बताउनुभयो । "हामी नियमित तर फरक प्रकृतिका कार्यक्रम लिए किसानको माझमा पुऱका छौं", विज्ञकेन्द्रका प्रमुख डा त्रिष्णिम सापकोटाले भन्नुभयो, "किसानका माग अनुसार कार्यक्रम पनि हामीले बनाइहेकै छौं ।" जिल्लाको काठेखोला गाउँपालिकाको पालामा भैसी विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

कृत्रिम गर्भाधानलाई प्रोत्साहन गर्दै नश रुधार गरेर उत्पादन बढाउने कार्यक्रमसमेत कार्यान्वयनमा आएको छ । कृत्रिम गर्भाधानबाट जन्मेका पाडी-बाढी एक वर्ष हुकाउने किसानका लागि मागका आधारमा रु १० हजार प्रोत्साहन रकम दिने कार्यालयले जनाएको छ । वर्षभरि यो कार्यक्रम जारी रहने भएकाले आवेदन लिए आउन त्रिसालाई कार्यालयले आग्रह गरेको छ । जिल्लाभार एक हजारभन्दा धेरै साना व्यावसायिक कार्य प्रवर्द्धनमा छन् । स्थापित कार्यपाको प्रवर्द्धन र नयाँ कार्य प्रवर्द्धनले अनुदानका लागि विज्ञ केन्द्रले बताउनुभयो ।

स्थानीय कुखुरा २५०, लेयर्स कुखुरा ५०० र ब्रोइनर कुखुरा एक हजार पाल्ने किसानमात्रै यो कार्यक्रममा सहभागी छन् । पन्थ माउ बाखा, बच्चा उत्पादन गर्ने बद्दूर भए पाँच र मासुका लागि पालिएका बद्दूर भए १० पालको कृषि कार्यपालिका अनुदान सहायता पाउने छन् । छोटमा परेका कार्यपालिका रु १० लाख रकम विनियोजन गरिएको नगारमुख नगारिकालाई रु ५० लाख रकम विनियोजन गरिएको नगारमुख नगारिकालाई रु ३० लाख रकम हुनुपर्नेछ ।

भाडाकै घरमा प्रहरी चौकी

भाडाकै घरमा प्रहरी चौकीको सेवा पनि भाडाकै घरमा प्रहरी चौकीको यो कार्यालयको आवास निर्माण भएकाले भरखैर मात्र कार्यालयको मातहतमा ल्याएको उहाँको भनाइ छ । मनाडको तालगाँड, धारापानी, सदरमुकाम चामे, हुम्दे एयरपोर्ट, नापार्थीमि र च्यारुमा इलाका प्रहरी तथा प्रहरी चौकीको रहेका छन् । दुम्हे प्रहरी चौकीको जग्गा एयरपोर्ट विनियोजन गरिएको नगारमुख भइरहेको छ, उहाँले भन्नुभयो, "यसका लागि विज्ञ केन्द्रले बताउनुभयो ।" उहाँले भन्नुभयो, "यसका लागि विज्ञ केन्द्रले बताउनुभयो ।"

देशका पहाडी भू-भागका केही स्थानमा मेघार्जन/चट्टायाडहित हल्का वर्षाको सम्भावनाका साथै देशका उच्च पहाडी भू-भागका आशिकदेखि सामान्य बदली रही केही स्थानमा हल्का हिमपातको सम्भावनामेत रहेको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ । रातिको समयमा देशको पहाडी भू-भागमा आशिकदेखि जिम्मा नगरपालिकाले लिन्छ, दुक्कमाँगा बद्दूपालन व्यवसायमा लानुपर्नेस ।" किसानको मागका साथै बद्दूपालनका दृष्टिले प्रचुर सम्भावना भएकाले व्यावसायिक उत्पादनरूप जोड दिनका लागि अनुदानसरूप पाठापाठी वितरण गरेका हो ।" उहाँले भन्नुभयो, "यसका लागि विज्ञ केन्द्रले बताउनुभयो ।" बद्दूपालनलाई देशका वर्षाको यो सम्भावना हो ।

देशका पहाडी भू-भागका केही स्थानमा मेघार्जन/चट्टायाडहित हल्का वर्षाको सम्भावनाका साथै देशका उच्च पहाडी भू-भागका आशिकदेखि सामान्य बदली रही केही स्थानमा हल्का हिमपातको सम्भावनामेत रहेको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ । रातिको समयमा देशको पहाडी भू-भागमा आशिकदेखि सामान्य बदली रही देशका पहाडी भू-भागको थोरात्मा देशको सम्भावना हो ।

देशका उच्च पहाडी भू-भागका केही स्थानमा मेघार्जन/चट्टायाडहित हल्का वर

बाँदर र दुम्सीले हिउँदे बाली नष्ट

पोखरापत्र संचालनकारी

हिउँदे बालीनाली बाँदर र दुम्सीले सखाप पारेपछि जिल्लाका कृषक चिन्तित बनेका छन्। हिउँदे बालीका रूपमा लगाएका आलु, गहुँ, जौ, फापलगायत सफलफूलसमेत नष्ट गरेपछि उनीहरू समस्यामा परेका हुन्।

अहिले जिल्लाभर बाँदर र दुम्सीको आतइक छ। कतिपय ठाउँमा किसानले बाली जोगाउन रातदिन जाग्राम बस्ने गरेका छन्। दुम्सीबाट जोगाउन चारीतर बारबेर गरेका किसानले बाँदरबाट भने जोगाउन सकेका छैनन्। यसैरी बाँदर आतइकले किसान हैरानीमा छन्। दिँसो आउने बाँदर धपाउन गाउँले समूह बनाए खटिने गरेको भए पनि रातमा आउने दुम्सीको ओखाती नभएको गुनासो गरेका छन्। “दिनभर सबै मिलेर बाँदर धपाउँछौं”, फलेबास-३ का तुलसी सापकोटाले भनुभयो, “रातिमा दुम्सी कताबाट आउँछ कताबाट। आगो बाटेर रातभर बस्ता आउँनै, रातिमा सधै बस्न पनि सकिँदैन।” बाँदर,

दुम्सीलगायत जझगली जानावरले दुःख दिन थालेपछि किसान थप समस्यामा परेको बताउँछन्। कुमा-१० पिपलटारीका रामबहादुर क्षेत्रीले २५ केजी आलुका बोट बाँदर र दुम्सीले सत्यनास पारेको बताउँभयो। “बेसाएर दुःख गरेर लगाएको खेती स्थाहार्ने बेलामा शत्रु लाग्छ,” उहाँले भनुभयो, “यस्तो भएपछि खेती लगाउने जाँग कसीरी आओस।” आलुको पकेट क्षेत्र मारिने जलजला गाँउपालिकाका बनौ, शालिजा, लेवफाँट, क्याड, भुकाताइले, बाँसखकलगायत गाउँका आलुमा पनि बाँदर र दुम्सीको मुख्य समस्या रहेको किसानले बताएका छन्। “अहिले आलुपात्र नभएर सुन्तला पनि खान थालेको छ,” बाँसखकर्का जगतबहादुर खत्रीले भनुभयो, “पहिला मान्छे देखेर भान्ने बाँदर अहिले उल्टै जिस्क्याउँछ।” उच्च पहाडी भेगमा पर्ने ती गाउँमा मुख्यबाली आलु हो। मुख्य बाली नै जझगली जानावरले सखाप पार्न थालेपछि कृषक पिरलोमा परेका हुन्। कुम्हा र फलेबास नगरपालिकाका अन्य

बडामा पनि बाँदर र दुम्सीको आतइकले लगाएको आलु स्थाहार्ने नपाएको किसानको गुनासो छ। गत वर्ष आलुखेतीबाट १० करोड भित्रयाएका महाशिला-२ भोविसडका किसानले यसपालि बाँदर आतइककै काणा भित्रयाउन नपाएको बताएका छन्। भोविसडका जीतबहादुर गुरुडका अनुसार असोजदेखि नै हुलका हुल आउन थालेका बाँदर अहिलेसम्म दैनिकजस्तो आसपासका जझगलमै बसेपछि धेरै किसानले आलु नै लगाएनन्। “बाँदरले नछाउँपछि जोगाउन सकिँदैन भनेर धेरैले आलु लगाएनन्।” किसानले खेती गुनासो गरेपछि कहीं स्थानीय तहले बाँदर नियन्त्रणका योजना ल्याएका थिए। महाशिला र पैरुँ गाँउपालिकाले आव २०७५/७६ मा सुरु गरेको बाँदर नियन्त्रणको योजना सफल हुन सकेन। महाशिला र पैरुँ गाँउपालिकाले आव २०७५/७६ मा सुरु गरेको बाँदर नियन्त्रणको योजना सफल हुन सकेन। महाशिला र पहिलो वर्ष करिब एक हजार ५०० बाँदर नियन्त्रण गरेको भए पनि चौतर्फी आलोचनापछि स्थगन गरिएको थियो।

कतारबाट फर्किनुभएका हेमबहादुरको उखु र मेवा खेती

रासस

तहाँ द फागुन

कतारबाट फर्किएपछि तनहुँका एक युवकले व्यावसायिक रूपमा उखु र मेवा खेती गरेर रापो आमदानी गर्न थालेका छन्। व्यापार नगरपालिका-१ घाँसीकुवा निवासी हेमबहादुर लामा विदेशको रोजगारी छाडेर स्वदेशमै उक्त व्यवसाय गरी आमदानी लिन थाल्नुभएको हो।

करिब पाँच वर्ष कतारमा स्टोर किपरको राप्रो जागिर गर्नुभएका उहाँले स्वदेशमै कहीं गरै भने सोचका साथ जागिर छाडेर आई व्यावसायिकरूपले उखु र मेवा खेतीतर्फ लाम्हुभएको हो। व्यापार नगरपालिका-११ स्थित गैङ्गाबारी भने स्थानमा लामा कृषि तथा पशु फार्म दर्ता गरी वार्षिक रु डेढ लाख भाडा बुझाउने गरी वाइस रोपनी जग्गा भाडामा लिएर लामाले उखु र मेवा खेती गर्नुभएको हो।

करिब १७ रोपनी जमिनमा उखु र पाँच रोपनीमा मेवा खेती गरिएको किसान उहाँले बताउनुभयो। सुरुमा रु नौ लाख लगानी गरी व्यवसाय थालेको बताउनुहोने लामाले उखु गत असोज महिनादेखि र मेवा

कातिक महिनादेखि उत्पादन लिन थालेको जानकारी दिनुभयो।

पाँच महिनाको अवधिमा उखु करिब रु २०० रु ३०० लाख र मेवा रु ५० हजारभन्दा बढीको बिक्री गरिएको उहाँको भनाइ थियो। चिसोका कारण अहिले बिक्री न्यून रहे पनि गर्नी बद्दल थालेपछि बिक्री राप्रो हुने अपेक्षा छ। उक्त फार्ममा उत्पादन गरिएका उखु र मेवा जिल्लाको औंडुखोरी, दुम्हे, दमौली, दुलेगौडा र भिमाद बजारमा बिक्री हुँदै आएको छ। किसान लामाको व्यापार नगरपालिका-३ अनशन चौतरीमा लामा फलफूल तथा जुस पसल रहेकाले कातिपय उत्पादित सामान पसलबाट पनि बिक्री हुने गरेकाले व्यापार गर्न सहज भएको छ। सुरुमा दुई हजार बोट काली उखु र तीन सय बोट रेडेलेंडी नाउँको मेवाको बिरुवा लगाइएकामा अहिले दैनिक राप्रो आमदानी दिन थालेको बताइएको छ। एक वर्षअघि लगाइएको उखु तीन वर्षसम्म र एकपटक लगाइएको मेवाले दुई वर्षसम्म निरन्तर आमदानी दिरहने लामाका बाबु जयबहादुरले जानकारी दिनुभयो। फार्ममा उखु र मेवाको खेतीका साथै भैसी कुखुरा र पानीहाँस पाल्पे कार्य पनि अधिक बढाएको बताइएको छ।

उखु जन्डिस रोगका लागि उपयुक्त हुने भएकाले त्यसलाई पेलेर करिब एक सय लिटर खुदो बनाए राखिएको छ। लामाले भनुभयो, “खुदो प्रतिमाना रु ६०० मा बिक्री गर्ने गरिएको छ।” फार्ममा उखु र मेवाको खेतीका साथै भैसी कुखुरा र पानीहाँस पाल्पे कार्य पनि अधिक बढाएको बताइएको छ।

श्री अकला नमुना साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.
(नेपाल लाइमस्टक सेक्टर इनोमेसन आयोजनाको अनुदान सहयोगमा संचालित)
नमुना दुधध प्रशोधन उप-आयोजना
(उप-आयोजना संकेत नं. ISAN9)
वालिड-६. स्थाइजा

बोलपत्र आष्ट्रानको सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति २०७८/११/०८

बोलपत्र नं. १

- सम्बन्धित आधिकारिक निकायबाट इज्जात प्राप्त VAT मा दर्ता भएका र आ.व. २०७८/०८ सम्म करचुत्का गरेका आपुर्तिकर्ता हरसबाट दुध प्रशोधन तथा विविधकर्णा सम्बन्धी मेशिन उपकरण आपुर्तिका लागि यस नमुना दुध प्रशोधन उप-आयोजनाद्वारा यो बोलपत्र आव्हान गरिएको छ।
- इन्द्रुक आपुर्तिकर्ताले यस उप-आयोजना कार्यालयबाट यस सम्बन्धमा थप जानकारी प्राप्त दरभाउ पत्र बोलपत्र सम्बन्धी कागजात हेर्ने सक्नेछन्।
- बोलपत्रदाताले रु. ३०००। - राजस्व खाता १४२२४ मा जम्मा गरेको भौचर पेश गरी २०७८/१२/१३ गते दिनको १:०० बजेसम्म श्री अकला नमुना साना किसान कृषि सहकारी संस्था वालिड-०६ स्थाइजा (सम्पर्क नं. ०६३-४४००४२) बाट दरभाउ पत्र खरिद गर्न सक्नेछन्।
- बोलपत्र यस उप-आयोजना कार्यालयमा भित्रित गरिएको दारभाउपत्रको अवधि ३५ दिनको हुनुपर्ने र साथ रु १५३५०। - बराबरको जमानत पत्र र बोलपत्र खोलिएको मितिदेखि गणना द्वारा गरी सम्म मात्र रहने गरी बैक जमानत पत्र संगल्न रहनु पर्ने छ।
- दर्ता हुन आएका दरभाउ पत्रदाता वा निजको प्रतिविधिको रोहवरमा यस उप-आयोजना कार्यालयमा मिति २०७८/१२/१५ गते दिनका ११ बजे खोलिने छ।

श्रद्धेय हजुरबा नन्दलालको सम्भन्नमा

- नमुना सुवेदी सिंगदेल

१३ औं दिनको सन्दर्भमा

मानव जीवनमा जन्मपछि मृत्यु अवश्य हुन्छ। जीवन चउरेली पिडको पिर्का जस्तै हो। पिर्का कहिले माथी कहिले तल भए भै ढीलो चाँडो यो संसारबाट अवश्य पनि विदा हुनुपछि। जीवनको जीउने कम्पमा कसको मृत्यु कसरी हुँछ? भनेर कसैले भन्न पनि सबैदेन। हरेक मानिसको जीवन विदुलनमा हावा फुकेको वेलुन जस्तो हो। वेलुनमा हावा रहिजेलसम्म राप्रो हुँच तर फुटेपछि अनन्त शुन्यमा बिलिन बन्न पुछ। मानीसको मृत्यु पश्चात हरेकमा कहीं न केही छाप परेको हुन्छ। त्यसै मेरो जीवनमा हजुरबा सँग टाँसीएको हुन्छ। आमको वरे यो शब्द कोर्दा बुवाको भूमिका छाँयाँमा पर्ने गर्छ। तर सन्तानका लागि शिक्षा शिक्षाको अनितम सम्बाद भयो। उने असलरूपी हजुरबालाइ भोलिपल्ट २६ गते एक बजे दिउसो अचानक प्रेसरको कारणले अस्पताल लान नपाउदै हामीबाट विदा हुन्न भयो। जीवनमा लामो समय शिक्षा क्षेत्रमा नै विताउन भयो। हजुरबाको बहुप्रतिभाको करण शिक्षा आजन टेक्का पट्टा व्यापार व्यवसाय सामाजिक कार्यमा संमलम्ब हजुरबाले स्याडजा फेदीखोला गाउँ पालिकामा पर्ने स्थान चौरे भौमिका कुविण्डे हुँदै पोखराको नालामुख बजारमा व्यपार व्यवसाय गरेको अनुभव फुर्सद पायो कि हामीलाइ सुनाउनु भुन्नुभयो। फेदीखोला स्थित विभिन्न

आगो ताने मुडाको कुरा सुनु बुढाको भनेको सही लाम थाल्यो किन भने छोरीको कोरीबाटीमा धेरै ध्यान पद्धनमा कम हुँदा हजुरबाले भने भै पहिला पढ नानि बल्ल नवकल पार्नु पर्दछ भने बानी बस्यो। सम्प्रभा मैले उहाँलाई जिहिले पनि एउटा आदर्श हजुरबाको रूपमा संदेव अस्थापना रहने छ। हाप्रो परिवारमा मात्र नपै असल अधिभावक हुनुप्यांयो। २०७८ माघ २५ गते साँझ म्यासेन्जरवाट १५ मिनेट भिडियो कल नै हजुरबा सँगको अनितम सम्बाद भय